

РЕШЕНИЕ

№ 245

гр. Русе, 25.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ, XII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Десислава Н. Великова

при участието на секретаря Светла К. Георгиева
като разгледа докладваното от Десислава Н. Великова Гражданско дело № 20214520103933 по описа за 2021 година

Ищцата С. Р. АЛ. твърди, че на 27.02.2007 г. открила банкова разплащателна сметка BGI2BPBI79211041515701 в ответното дружество „Юробанк България“ АД и била издадена на нейно име дебитна карта Master Card № 5169 0700 02046521. По тази откритата нейна сметка се превеждали суми за отглеждане на дете и детски надбавки. На 22.10.2016 г. от банкомат на „УниКредит Булбанк“, находящ се в „Технополис“ изтеглила от тази дебитната карта сума в размер на 400 лв. Направила справка за баланс по сметката си и установила, че разполага с 999 лв. наличност. След това посетила магазин „Практис“ в Русе и платила с картата си покупка на стойност 15,99 лв. и повече не била използвала дебитната си карта, нито я била предоставяла, нито ПИН код на друго лице. На 24.10.2016 г. в 07,37 ч. решила да изтегли сумата от 400 лв. от банкомат, но на устройството се изписало съобщение, че по сметката ѝ нямало достатъчна наличност, направила справка за баланс и установила, че има налични едва 77,64 лв. Свързала се с оператор на ответното дружество и картата ѝ била деактивирана. В същият ден на 24.10.2016 г. посетила ответника, обяснила проблема и подала заявление за оспорване на извършените транзакции. По случая било образувана преписка № 1313/2017 г. по описа на Окръжна Прокуратура Русе. В хода на разследването се установило, че на 23.10.2016 г.

от банковата ѝ сметка, чрез ползване на данните от дебитната карта са били извършени 4 плащания към търговец „Elyland LLC" и 4 плащания към търговец EasyPay BG. Плащанията към EasyPay BG, реално били плащания към сайта "7777.bg" (Национална лотария) и били извършени от IP адрес: 109.160.105.25, предоставен от интернет доставчик „НетГард" ООД – гр. Пловдив. Те били извършени от виртуален пост терминал, регистриран в системата на ePay.bg, който обслужвал транзакциите през интернет на сайта "play.7777.bg". Три от плащанията били успешни, извършени на: 23.10.2016 г. в 13, 39 часа, за сумата от 50 лв., в 13, 43 часа, за сумата от 250 лв. и в 13, 53 часа, за сумата от 400 лв. В 14,11 часа на същата дата, бил направен опит за четвърто плащане за сумата от 100 лв., но същото било отказано поради липса на парични средства по сметката. Три от плащанията към „Elyland LLC" били успешни, за сумите от 2,49 USD; 55,99 USD и 55,99 USD, а четвъртото плащане за сумата от 132,99 USD останало неуспешно, поради липса на наличност по сметката. Заключение на разследващия орган било за извършено престъпление по чл. 249, ал. 1 пр. 2 от НК. Материалите по преписката били изпратени на Окръжна Прокуратура – Пловдив, образувано било досъдебно производство № 95/2017г. по описа на сектор – „Икономическа Полиция“ при ОД на МВР – гр. Пловдив срещу неизвестен извършител, за престъпление по 249, ал. 1 от НК. С постановление от 12.10.2017 г. на Окръжна прокуратура – Пловдив досъдебното производство било спряно на основание чл. 199, 244, ал. 1, т. 2, чл. 245 и чл. 215, ал. 1 и ал. 2 от НПК. При посещението при ответника и депозираните от нея молби да ѝ бъдат възстановени сумите по неправомерните транзакции и бил даден отговор, че за банката тези транзакции били редовни.

Иска да бъде постановено съдебно решение, с което да бъде осъден ответника да ѝ заплати сумите по неправомерно извършените на 23.10.2016 г. трансакции в общ размер на 905,26 лв., представляващи сбор от извършените неразрешени транзакции от 50 лв., 250 лв., 400 лв. към EasyPay BG и 205,26 лв. равностойност на 114,47 щатски долара /2,49 USD, 55,99 USD и 55,99 USD/ – по извършени неразрешени трансакции към Elyland LLC, ведно със лихва за забава в размер на 433,65 лв. за периода от 24.10.2016 г. до 13.07.2021 г., ведно със законната лихва, считано от 13.07.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

Ответникът „Юробанк България“ АД счита предявените иски за

неоснователни.

Съдът, след като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

На 27.02.2007 г. ищцата открила банкова разплащателна сметка BGI2BPBI79211041515701 в Пощенска банка, чийто правоприменник е ответното дружество „Юробанк България“ АД и била издадена на нейно име дебитна карта Master Card № 5169 0700 02046521.

Не е спорно по делото, че на 24.10.2016 г. в 07,37 ч., когато решила да изтегли сумата от банкомат, тъй като имала наличност от 999 лв., на устройството се изписало съобщение, че по сметката ѝ нямало достатъчна наличност, направила справка за баланс и установила, че има налични едва 77,64 лв. Свързала се с оператор на ответното дружество и картата ѝ била деактивирана, като подала заявление за оспорване на извършените транзакции.

Била образувана преписка № 1313/2017 г. по описа на Окръжна Прокуратура Русе. В хода на разследването се установило, че на 23.10.2016 г. от банковата ѝ сметка, чрез ползване на данните от дебитната карта са били извършени 4 плащания към търговец „Elyland LLC“ и 4 плащания към търговец EasyPay BG. Плащанията към EasyPay BG, реално били плащания към сайта "7777.bg" (Национална лотария) и били извършени от IP адрес: 109.160.105.25, предоставен от интернет доставчик „НетГард“ ООД – гр. Пловдив. Те били извършени от виртуален пост терминал, регистриран в системата на ePay.bg, който обслужвал транзакциите през интернет на сайта "play.7777.bg“. Три от плащанията били успешни, извършени на: 23.10.2016 г. в 13, 39 часа, за сумата от 50 лв., в 13, 43 часа, за сумата от 250 лв. и в 13, 53 часа, за сумата от 400 лв. В 14,11 часа на същата дата, бил направен опит за четвърто плащане за сумата от 100 лв., но същото било отказано поради липса на парични средства по сметката. Три от плащанията към „Elyland LLC“ били успешни, за сумите от 2,49 USD; 55,99 USD и 55,99 USD, а четвъртото плащане за сумата от 132,99 USD останало неуспешно, поради липса на наличност по сметката. Заключение на разследващия орган било за извършено престъпление по чл. 249, ал. 1 пр. 2 от НК. Материалите по преписката били изпратени на Окръжна Прокуратура – Пловдив, образувано било досъдебно производство № 95/2017г. по описа на сектор –

„Икономическа Полиция“ при ОД на МВР – гр. Пловдив срещу неизвестен извършител, за престъпление по 249, ал. 1 от НК. С постановление от 12.10.2017 г. на Окръжна прокуратура – Пловдив досъдебното производство било спряно на основание чл. 199, 244, ал. 1, т. 2, чл. 245 и чл. 215, ал. 1 и ал. 2 от НПК. Не спорно по делото, че на 22.10.2016 г.

Според заключението на назначената по делото съдебно-техническа експертиза за да бъде осъществено дадено плащане в интернет чрез банкова карта, било необходимо да се въведат абсолютно всички реквизити — номер на банкова карта, име на картодържател, срок на валидност и CVV код на гърба и. Дори и един от тези реквизити да не знаел, то не можело да бъде завършена интернет транзакцията. Визуализирана била банкова карта, където били показани всички реквизити, за да можело да се извърши банкова интернет транзакция. Едно лице, без да имало информация за тези реквизити (данни), не можело да се извърши транзакцията.

В съдебно заседание вещото лице е уточнило, че, за да можело да се извърши теглене от банкомат било необходимо тази карта да бъде копирана като информация, но задължително да се притежава и ПИН-код за веритикация. Сकिмиращите устройства, които се слагали на банкомати имали за задача да събират данните на картата. За да можело после с клонирана карта с данните от въпросния потребител да се плаща, било необходимо да се въведе задължително 4-цифрения ПИН код към банкомата. Именно, поради тази причина измамниците, слагали допълнителна камера, която освен копиране на данните можела съответно да види ПИН кода, или това ставало чрез използване на специална втора клавиатура, или върху самата клавиатура се слагала определена синтетика или течност, или някакво вещество, което по някакъв начин да покаже какъв бил кода.

Въз основа на установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Страните не се спорят, че с предоставената на ищеца дебитна карта, са били извършени извършени 4 плащания към търговец „Elyland LLC“ и 4 плащания към търговец EasyPay BG. Плащанията към EasyPay BG, реално били плащания към сайта "7777.bg" (Национална лотария) и били извършени от IP адрес: 109.160.105.25, предоставен от интернет доставчик „НетГард“ ООД – гр. Пловдив. Те били извършени от виртуален пост терминал,

регистриран в системата на ePay.bg, който обслужвал транзакциите през интернет на сайта "play.7777.bg". Три от плащанията били успешни, извършени на: 23.10.2016 г. в 13, 39 часа, за сумата от 50 лв., в 13, 43 часа, за сумата от 250 лв. и в 13, 53 часа, за сумата от 400 лв. В 14,11 часа на същата дата, бил направен опит за четвърто плащане за сумата от 100 лв., но същото било отказано поради липса на парични средства по сметката. Три от плащанията към „Elyland LLC" били успешни, за сумите от 2,49 USD; 55,99 USD и 55,99 USD, а четвъртото плащане за сумата от 132,99 USD останало неуспешно, поради липса на наличност по сметката или общо сумата от 905.26 лв.

Не се спори също така, че на 24.10.2016 г. ищецът е подал в клон на ответника в гр. Русе, искане за оспорване на транзакции с процесната банкова карта.

Спорен между страните е въпросът дължи ли ответникът възстановяване на претендираните суми с оглед разпоредбата на чл.57, ал.1, от ЗПУПС/отм./ идентична на чл. 79, ал. 1 ЗПУПС.

Съгласно чл. чл.57, ал.1 и чл. 58, ал.2 от ЗПУПС/отм./ действал към момента на извършване на процесните транзакции/ в случай на неразрешена платежна операция доставчика на платежни услуги възстановява незабавно на платеца стойността на неразрешената платежна операция, освен когато доставчика на платежни услуги има основателни съмнения за измама и уведоми съответните компетентни органи. Съгласно чл. 50, ал. 1 и ал. 2 от Закона за платежните услуги и платежните системи/отм./, където е дадено легално определение на понятието "разрешена платежна операция", същата представлява платежна операция, която платеца е наредил или е дал съгласие за изпълнението ѝ, т. е. ако платеца не е наредил или не е дал изрично съгласие за изпълнени, то платежната операция е неразрешена. В чл. 53 от ЗПУПС/отм./ са посочени задълженията на ползвателя на платежния инструмент, а именно: да използва платежния инструмент в съответствие с условията за неговото издаване и ползване; незабавно след узнаването да уведоми доставчика на платежните услуги за загубване, кражба, присвояване или неразрешена употреба на платежния инструмент; след получаване на платежния инструмент да предприеме всички разумни действия за запазване на неговите персонализирани защитни характеристики, включително да не

записва каквато и да е информация за тези характеристики върху платежния инструмент и да не съхранява такава информация заедно с платежния инструмент; Аналогични задължения са посочени и в текстовете на раздел VII от Общите условия, ответника за издаване и използване на дебитни карти вкл. незабавно уведомяване на Банката при извършване на операция, която не е одобрена от картодържателя. В разпоредбите на чл. 54, ал. 1 от ЗПУПС/отм./ са регламентирани задълженията на доставчика на платежните услуги, по отношение на платежните инструменти, а в нормата на чл. 54, ал. 1, т. 1 /отм./е посочено, че доставчика на платежните услуги следва да осигури недостъпност на персонализираните средства за сигурност на платежния инструмент за лица, различни от ползвателя на платежните услуги. Разпоредбата на чл. 56, ал. 1 от ЗПУПС/отм./ сочи, че когато ползвателят на платежна услуга твърди, че не е разрешавал изпълнението на платежна операция или че е налице неточно изпълнена платежна операция, доставчикът на платежната услуга носи доказателствената тежест при установяване автентичността на платежната операция, нейното точно регистриране, осчетоводяването, както и за това, че операцията не е засегната от техническа повреда или друг недостатък в услугата, предоставена от доставчика на платежни услуги. В чл. 58, ал. 2 от ЗПУПС/отм./ е посочено, че платеца понася всички загуби, свързани с неразрешени платежни операции, когато ги е причинил чрез измама или с неизпълнението на едно или повече от задълженията си по чл. 53, умишлено или поради груба небрежност.

Съдът приема, че в настоящия случай безспорно се касае "неразрешена платежна операция" по смисъла на чл. 51 ал. 1 от ЗПУПС/отм./.

Следва да се посочи, че ответникът съгласно, чл. 56, ал. 1 от ЗПУПС/отм./ не е установил "автентичността" на платежната операция. По делото е безспорно доказано/ видно от приложеното Постановление на ОП-Русе от 10.03.2017 г. по пр.пр. №1313/2017 г., че ищеца не е наредител на плащането, а нареждането е извършено от трето, неизвестно лице, различно от ищеца, като притежател на платежния инструмент.

Основните възражения на ответника по иска са, че банката следва да бъде освободена от отговорност при условията на чл. 58 от ЗПУПС/отм./. Твърди се, че имуществената отговорност следва да бъде за сметка на платеца/ищец, тъй като не е изпълнил задълженията си по чл. 53 от

ЗПУПС/отм./ и тези по ОУ към договора. Възражението на ответната страна е за това, че щом като данните на платежната карта, са въведени правилно от наредителя на плащането това означава (презумира факта), че ищеца не е изпълнил задължението си за запазване на персонализираните средства за сигурност на платежния инструмент, като действайки при груба небрежност, е допуснал данните по дебитната му карта да станат достояние на трето лице.

Съгласно нормата на чл. 58, ал. 2 от ЗПУПС/отм./, доставчика на платежните услуги се освобождава от отговорност само, ако неизпълнението на задълженията по чл. 53 от ЗПУПС/отм./ е извършено "умишлено" (съзнателното предоставяне на платежната карта на трети лица) или поради "груба небрежност" (несъзнавано предоставяне на платежната карта на трети лица) от платеца. На първо място, по делото няма данни за неизпълнението на задълженията по чл. 53 от ЗПУПС/отм./ да е извършено от ищеца "умишлено". Твърди се, че ищеца е проявил груба небрежност, като е допуснал данните по дебитната му карта, да станат достояние на трето лице.

Понятията "небрежност" и "груба небрежност" нямат легална дефиниция, но в трайната и безпротиворечива съдебна практика (Решение № 348/ 11.10.2011 г. постановено по гр. д. № 387/ 2010 г. по описа на Върховен касационен съд на Република България, IV г. о. Решение № 184/ 24.02.2016 г. постановено по т. д. № 3092/ 2014 г. по описа на Върховен касационен съд на Република България, II т. о. Определение № 36/ 22.01.2018 г. постановено по т. д. № 1497/ 2017 г. по описа на Върховен касационен съд на Република България, II т. о. и мн. др.) се приема, че в гражданското право небрежност е налице тогава, когато субекта несъзнавано не е предоставил дължимото надлежно изпълнение, неполагайки онази грижа, която дължи добрият стопанин при конкретните обстоятелства. Грубата небрежност се различава от обикновената, само по степен и представлява по- засилена форма на небрежност- неполагане на грижата, която би положил и най-небрежният човек при подобни условия. Грубата небрежност, не може да бъде дефинирана в договор предварително и по различен от горепосочения начин, защото формите на неизпълнението на задълженията чл.53 ЗПУПС/отм./, не могат да бъдат изчерпателно предвидени отнапред. При наличие на спор относно характера на допуснатата небрежност, преценката за това се прави от съда, въз основа на конкретните факти по делото.

От заключението на СТЕ се установява, че персоналните данни на платежния инструмент са станали достояние на трето лице.

Съдът приема, че узнаването на индивидуалните данни на платежния документ от трето лице, по престъпен начин, независимо и против волята на притежателя на картата не може да се вмени във вина на притежателя на картата. Противно на твърдяното от ответника, настоящият съд счита, че в случая не е налице проява на "груба небрежност" от страна на ищеца /в този смисъл по сходни случаи- Определение № 214 от 14.04.2014 г. по т. д. № 3960/ 2013 г. ТК, II ТО на ВКС, Определение № 644 от 19.11.2015 г. по т. д. № 3621/ 2014 г. ТК, II ТО на ВКС, Определение № 592 от 09.10.2018 г. по т. д. № 982/ 2018 г. ТК, II ТО на ВКС/. Съгласно практиката на съдилищата и на ВКС цитирана по-горе, груба небрежност е тази грижа, която би положил и най-небрежния човек.

Не може да се приравни на тази грижа, тегленето на пари от банкомат. Безспорно, може да се приеме с известни уговорки /не закриване евентуално ПИН кода / ищеца да е проявил известна небрежност, но в никой случай тя не е груба такава. Обяснимо е, логично и житейски оправдано, при теглене от банкомат да се вкара Пин кода без да се забележи от потребителя, дали има поставена камера, втора клавиатура и т. н. Не може да се очаква всеки потребител да е наясно, че съществуват хакерски варианти за клониране на дебитни карти

По отношение на твърдяното от процесуалния представител на ответника, че процесиите транзакции можело да не бъдат осъществени, ако ищцата била активирала допълнително ниво на сигурност като CVC2 код и други защиты, следва да се посочи, че използването им не представлява груба небрежност по смисъла на закона.

С оглед изложеното, съдът приема предявения иск за основател и доказан и като такъв, следва да бъде уважен изцяло.

Неоснователен обаче се явява акцесорният иск за присъждане на лихва върху претендираната сума, тъй като е погасен по давност, предвид направеното от ответника възражение.

Предвид изхода на спора ответникът дължи на ищеца разноски за производството, съобразно уважената част от иска в размер на 422.32 лв. , ищецът дължи на ответника сумата от 129.53 лв. направени от него разноски

за производството съобразно отхвърлената част от иска, като на основание чл.78, ал.8 от ГПК съдът определи юрисконсулско възнаграждение в размер на 100 лв., т.е. по компенсация ответникът дължи на ищеца сумата от 292.79 лв.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Юробанк България АД, ЕИК 000694749, София, район Витоша, бул. Околовръстен път 260 да заплати на С. Р. АЛ., ЕГН *****, от *****, сумата 905.26 лв.- представляващи сбор от извършените неразрешени транзакции на 23.10.2016 г. от 50 лв., 250 лв., 400 лв. към EasyPay BG и 205,26 лв. на равностойност на 114,47 щатски долара /2,49 USD, 55,99 USD и 55,99 USD/ – по извършени неразрешени трансакции към Elyland LLC, ведно със законната лихва върху нея считано от 13.07.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, както и 292.79 лв. разноси по компенсация в настоящото производство.

ОТХВЪРЛЯ предявения от С. Р. АЛ., ЕГН *****, от ***** срещу Юробанк България АД, ЕИК 000694749, София, район Витоша, бул. Околовръстен път 260 иск по чл.86 от ЗЗД за заплъщене на сумата от 433,65 лв. , представляваща лихва за забава върху главницата от 905.26 лв.- представляващи сбор от извършените неразрешени транзакции на 23.10.2016 г. от 50 лв., 250 лв., 400 лв. към EasyPay BG и 205,26 лв. на равностойност на 114,47 щатски долара /2,49 USD, 55,99 USD и 55,99 USD/ – по извършени неразрешени трансакции към Elyland LLC, за периода от 24.10.2016 г. до 13.07.2021 г.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Русенски окръжен съд в двуседмичен срок от връчване на препис от решението до страните.

Съдия при Районен съд – Русе: _____